

ČASTO KLADENÉ OTÁZKY K VÝZVE S KÓDOM OPKZP-PO1-SC111-2022-77

OPRÁVNENOSŤ AKTIVÍT REALIZÁCIE PROJEKTU

Podmienka oprávnenosti aktivít projektu

- 1. Sú v rámci podaktivity d) Výstavba nových zariadení alebo rekonštrukcia existujúcich zariadení na opätovné spracovanie nie nebezpečných odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo oprávnené projekty zamerané na zhodnocovanie odpadov do výstupných produktov, ktorými sú iné plyny než sú bioplyn a biometán?**

V rámci predmetnej podaktivity d) výzvy č. 77 sú oprávnené projekty, ktorých výstupom z procesu spracovania odpadov na materiály, ktoré sa majú použiť ako palivo, je výlučne bioplyn alebo biometán. Bioplyn je plyné palivo vyrábané z biomasy, v prípade projektov oprávnených v rámci výzvy č. 77 z biologicky rozložiteľných odpadov. Biometán je upravený bioplyn, ktorý má technické parametre porovnateľné s technickými parametrami zemného plynu.

Podmienka, že žiadateľ nezačal práce na projekte pred predložením ŽoNFP

- 2. Z vlastných finančných zdrojov sme, pred predložením ŽoNFP, na pozemku, kde plánujeme realizovať projekt, uskutočnili drobné stavebné práce (terénne úpravy a oplotenie pozemku). Porušili sme tým podmienku, že projekt musí mať stimulačný účinok?**

V zmysle Schémy regionálnej investičnej pomoci v oblasti odpadového hospodárstva pre programové obdobie 2014 - 2020 v znení dodatkov č. 1, 2 a 3 (ďalej len „schéma RIP“), resp. Schémy štátnej pomoci na podporu energie z obnoviteľných zdrojov energie z odpadov (ďalej len „schéma OZE“) (v závislosti od realizovanej podaktivity projektu) a v súlade s ods. 2 čl. 6 Nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (ďalej len „nariadenie o skupinových výnimkách“), pomoc sa pokladá za pomoc, ktorá má stimulačný účinok, ak príjemca podal písomnú žiadosť o pomoc príslušnému členskému štátu pred začatím práce na projekte alebo činnosti.

V súlade so schémou RIP/ schémou OZE a v zmysle ods. 23 čl. 2 nariadenia o skupinových výnimkách, je „začatie prác“ buď začiatok stavebných prác týkajúcich sa investície, alebo prvý právny záväzok objednať zariadenie alebo akýkoľvek iný záväzok, na základe ktorého je investícia nezvratná, podľa toho, čo nastane skôr. Nákup pozemku a prípravné práce, ako je získanie povolení a vypracovanie štúdií uskutočniteľnosti, sa nepokladá za začatie prác¹.

Vychádzajúc z ustanovení nariadenia o skupinových výnimkách, pomoc má stimulačný účinok v prípade takých projektov, v súvislosti s ktorými sa pred predložením ŽoNFP nezačali práce.

Zároveň, v kontexte posúdenia stimulačného účinku, nie je rozhodujúca iba skutočnosť, či výdavky, ktoré vznikli pred predložením ŽoNFP sú súčasťou predkladaného projektu alebo si ich žiadateľ financuje z vlastných zdrojov, ale aj fakt, či sú tieto (skôr vzniknuté) výdavky súčasťou záväzku, na základe ktorého je investícia súvisiaca s predkladaným projektom nezvratná (napr. výdavky sú súčasťou jednej zmluvy o dielo, prostredníctvom ktorej sa bude realizovať aj predkladaný projekt).

¹ Okrem prípadov, ak by uvedené viedlo k záväzku, na základe ktorého by bola investícia súvisiaca s predkladaným projektom nezvratná, a to v zmysle tejto odpovede.

Ak by tieto (skôr vzniknuté) výdavky boli napríklad predmetom tej istej zmluvy o dielo, prostredníctvom ktorej by sa plánoval realizovať aj predkladaný projekt (či už v celom alebo čiastočnom rozsahu), možno očakávať, že žiadateľ/prijímateľ by projekt realizoval aj bez pomoci v rámci trhových podmienok, nakoľko účinná zmluva o dielo je právnym záväzkom objednať práce, na základe ktorého je investícia nezvratná, resp. jej zvrátenie nie je možné bez finančných sankcií voči žiadateľovi/prijímateľovi vykonať. V takom prípade nie je možné konštatovať, že projekt má stimulačný účinok.

V zmysle vyššie uvedeného sa pristupuje aj k výkladu, ktorý je v súvislosti s pojmom „začatie stavebných prác“ zachytený v rámci podmienky poskytnutia príspevku (ďalej len „PPP“) č. 12 - *Podmienka, že žiadateľ nezačal práce na projekte pred predložením ŽoNFP* v Príručke pre žiadateľa výzvy č. 77. Uvádza sa tu, že „za začatie stavby sa považujú tie práce (výkopové práce pre základy, budovanie základov, stavebné práce a úpravy okolia), ktoré sú súčasťou projektovej dokumentácie stavby overenej stavebným úradom v stavebnom konaní. Začatie týchto prác musí byť zrejmé zo stavebného denníka a stavebník je povinný ich začatie oznámiť stavebnému úradu“.

Takéto práce by pred predložením ŽoNFP nebolo možné vykonať za predpokladu, že výdavky s nimi súvisiace by boli predmetom predkladanej ŽoNFP alebo by boli predmetom tej istej zmluvy o dielo, prostredníctvom ktorej by sa realizoval aj predkladaný projekt. V prípade, ak by sa takéto práce pred predložením ŽoNFP začali, považoval by sa projekt ako celok za neoprávnený.

Rovnako sa pristupuje aj k výkladu upozornenia v Príručke pre žiadateľa výzvy č. 77 v rámci prílohy č. 7 ŽoNFP, kde sa uvádza, že „začatie stavebných prác pred predložením ŽoNFP za účelom zachovania platnosti stavebného povolenia je porušením Podmienky, že žiadateľ nezačal práce na projekte pred predložením ŽoNFP“. O porušenie uvedenej PPP by išlo v takom prípade, ak by stavebné práce, ktoré sa začali pred predložením ŽoNFP z dôvodu zachovania platnosti stavebného povolenia, boli predmetom tej istej zmluvy o dielo, prostredníctvom ktorej by sa realizoval aj predkladaný projekt a/alebo výdavky s nimi spojené by boli súčasťou rozpočtu projektu. V takom prípade by išlo o porušenie podmienky vyplývajúcej z uplatňovaných schém štátnej pomoci a celý projekt by sa považoval za neoprávnený.

ĎALŠIE PODMIENKY POSKYTNUTIA PRÍSPEVKU

Podmienka, že výdavky projektu sú oprávnené

3. Aká je časová oprávnenosť výdavkov a realizácie aktivít projektu?

Časová oprávnenosť výdavkov vyplýva zo znenia pravidiel a podmienok uplatňovanej verzie *Príručky k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty OP KŽP* (ďalej len „Príručka k OV“), ktorej plnenie je jednou z náležitostí pre splnenie PPP č. 24 - *Podmienka, že výdavky projektu sú oprávnené*. V zmysle *Časovej oprávnenosti výdavkov Príručky k OV*, **výdavok musí skutočne vzniknúť a byť uhradený** Prijímateľom medzi 1. januárom 2014 a dňom ukončenia realizácie projektu, **nie však neskôr ako 31. decembra 2023**, pričom za dátum vzniku výdavku sa považuje dátum uskutočnenia účtovného prípadu, ktorý je jednou z náležitostí účtovného dokladu.

Uvedená podmienka časovej oprávnenosti výdavkov vyplýva z čl. 65 *Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013* (ďalej len „všeobecné nariadenie“), v zmysle ktorého je výdavok oprávnený, ak vznikol prijímateľovi a bol zaplatený medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2023.

Maximálna doba realizácie hlavných aktivít projektu (ďalej len „HAP“) nesmie prekročiť termín 31.12.2023, a to v zmysle vzoru prílohy č. 1 Zmluvy o poskytnutí NFP – Všeobecné zmluvné podmienky k Zmluve o poskytnutí NFP.

Odchýlne od vyššie uvedeného, v zmysle aktuálne platnej *Príručky pre prijímateľa OP KŽP pre oblasti podpory: Prioritná os 1, Prioritná os 2, Prioritná os 3 (špecifický cieľ 3.1.2)* (ďalej len „Príručka pre prijímateľa“), je možné uhradiť finančné prostriedky zo strany prijímateľa v prospech dodávateľa vopred, t. j. pred dodaním

dohodnutých tovarov, poskytnutím služieb alebo vykonaním stavebných prác, a to prostredníctvom preddavkových platieb tak, aby bol zabezpečený súlad s čl. 65 všeobecného nariadenia a časovou oprávnenosťou výdavku (vznik výdavku a úhrada zo strany prijímateľa najneskôr do 31.12.2023).

V takom prípade musí byť predmet plnenia, ktorý bol uhradený na základe preddavkovej platby, skutočne dodaný v čase realizácie projektu najneskôr do 12 mesiacov od poskytnutia preddavkovej platby dodávateľovi, pričom poskytovateľ môže, za účelom ukončenia projektu, povoliť predĺženie realizácie HAP v zodpovedajúcej dĺžke, maximálne však do 30.6.2024. Prijímateľ je povinný napriek predĺženiu realizácie HAP, projekt finančne ukončiť, čo znamená, že aj pri využití inštitútu preddavkových platieb je prijímateľ povinný predložiť záverečnú ŽoP najneskôr do 31.01.2024.

V súvislosti s využitím inštitútu preddavkových platieb **upozorňujeme** na dodržiavanie ostatných pravidiel týkajúcich sa oprávnenosti preddavkových platieb v zmysle Príručky pre prijímateľa, predovšetkým **na skutočnosť, že využitie preddavkových platieb musí byť v súlade s podmienkami verejného obstarávania a rovnako musí byť v súlade s podmienkami zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom a bežnou obchodnou praxou. Možnosť poskytovania preddavkových platieb preto musí byť súčasťou pôvodnej zmluvy uzavretej medzi prijímateľom a dodávateľom, ktorá bola výsledkom verejného obstarávania, keďže poskytovanie preddavkových platieb na základe dodatku k pôvodnej zmluve by predstavovalo zmenu ekonomickej rovnováhy, a preto je takýto dodatok neprípustný**. Uvedené je aj súčasťou upozornenia v rámci PPP č. 17 - *Oprávnenosť z hľadiska VO na hlavné aktivity projektu* v Príručke pre žiadateľa ako prílohy č. 2 výzvy č. 77.

Žiadateľ je oprávnený v ŽoNFP stanoviť ukončenie realizácie HAP aj po termíne 31.12.2023, najneskôr však do 30.6.2024, ak už v čase predkladania ŽoNFP je zjavné, že projekt nie je možné do 31.12.2023 fyzicky ukončiť a uviesť do užívania a zároveň žiadateľ plánuje využiť inštitút preddavkových platieb.

Maximálna a minimálna výška NFP

4. Podľa čoho si vie žiadateľ stanoviť maximálnu výšku NFP ako aj COV?

Výška príspevku poskytnutá subjektu žiadateľa nie je výzvou stanovená a v zásade vychádza z indikatívnej výšky finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ vyčlenených na výzvu č. 77, ktorá je uvedená vo formálnych náležitostiach výzvy č. 77.

Miera príspevku z Kohézneho fondu (EÚ zdroj) a miera spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa vychádza z pravidiel stanovených v Schéme RIP alebo v Schéme OZE (v závislosti od typu realizovanej podaktivity výzvy č. 77) a z platnej *Stratégie financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020*. Miera príspevku (NFP) a spolufinancovania zo zdrojov prijímateľa je bližšie určená vo formálnych náležitostiach výzvy č. 77.

V prípade, keď bude disponibilná alokácia na výzvu č. 77 nižšia ako súhrnná výška NFP všetkých ŽoNFP, ktoré splnili kritériá odborného hodnotenia v príslušnom hodnotiacom kole, riadiaci orgán (ďalej len „RO“) využije inštitút výberových kritérií. Bližšie informácie o spôsobe aplikácie výberových kritérií sú uvedené v dokumente [Kritériá pre výber projektov Operačného programu Kvalita životného prostredia, verzia 2.3](#) a tiež v Príručke pre žiadateľa v rámci Prílohy č. 2 výzvy č. 77, konkrétne v Podmienkach splnenia kritérií pre výber projektov.

V prípade nedostatku finančných prostriedkov na schválenie ŽoNFP určených vo výzve č. 77, RO vydá Rozhodnutie o neschválení ŽoNFP v súlade s § 19 ods. 9 písm. b) zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevku z EŠIF“).

Pre úplnosť uvádzame, že indikatívna výška finančných prostriedkov je, v súlade s § 17 ods. 2 písm. f) zákona o príspevku z EŠIF, formálnou náležitosťou výzvy. RO je v súlade s § 17 ods. 8 zákona o príspevku z EŠIF oprávnený po zverejnení výzvy zmeniť formálne náležitosti výzvy.

Podmienky maximálnej výšky NFP **pre jeden podnik a jeden investičný projekt** (relevantné pre projekty zamerané na realizáciu jednej z podaktivít c) alebo d) (iba v prípade projektov zameraných na výrobu biometánu)) alebo **pre veľký investičný projekt** (relevantné pre projekty zamerané na realizáciu jednej z podaktivít a), b), d) (okrem projektov zameraných na výrobu biometánu) alebo e)) sú uvedené v rámci PPP č. 22 - Maximálna a minimálna výška NFP.

V súlade s PPP č. 22:

- **Výška NFP na jeden podnik a jeden investičný projekt nesmie presiahnuť 15 mil. EUR.**
- **V prípade, že celkové oprávnené výdavky jedného investičného projektu presiahnu 50 mil. EUR, investičný projekt sa stáva tzv. veľkým investičným projektom. Výška NFP sa v takom prípade vypočíta nasledovne:**

$$\mathbf{NFP = I \times (A + 0,5 \times B + 0 \times C) - PP}$$

NFP - výška žiadaného NFP v ŽoNFP predkladanej v rámci tejto výzvy

PP - predchádzajúca pomoc, teda pomoc poskytnutá a žiadaná (ak o nej ešte nebolo právoplatne rozhodnuté) na všetky ostatné investície (tvoriace s tou, na ktorú je žiadaná pomoc v rámci tejto ŽoNFP, jeden investičný projekt)

I - maximálna intenzita pomoci pre veľký podnik v príslušnom regióne podľa tejto výzvy, teda 30 %, 40 %, resp. 50 %

A - počiatočných 50 mil. EUR celkových oprávnených výdavkov jedného investičného projektu (jeden investičný projekt predstavuje súhrn všetkých investícií spadajúcich do definície jedného investičného projektu, na ktoré už bola poskytnutá pomoc, ako aj tých, na ktoré žiadateľ žiada pomoc v rámci tejto výzvy, prípadne z iných podporných programov)

B - časť celkových oprávnených výdavkov jedného investičného projektu nad 50 mil. EUR do 100 mil. EUR (vrátane)

C - časť celkových oprávnených výdavkov jedného investičného nad 100 mil. EUR

Maximálna intenzita pomoci pre ŽoNFP sa následne určí štandardným spôsobom ako podiel výšky žiadaného NFP a celkových oprávnených výdavkov v predkladanej ŽoNFP.

V tomto kontexte je:

- **jeden podnik** samostatná hospodárska jednotka, ktorá má spoločný zdroj kontroly. A teda, pokiaľ skupina koná ako samostatná hospodárska jednotka, má byť považovaná za jeden podnik;
- **jeden investičný projekt**, projekt podobnými črtami, cieľmi a prijímateľmi;
- **veľký investičný projekt**, akákoľvek počiatočná investícia, ktorú začne ten istý žiadateľ/prijímateľ (na úrovni skupiny) v období troch rokov od začatia prác na inej investícii, na ktorú bola poskytnutá pomoc v tom istom regióne úrovne 3 Nomenklatury územných jednotiek na štatistické účely (t. j. územie samosprávneho kraja) sa považuje za súčasť jedného investičného projektu.

Za účelom preukázania a overenia PPP č. 22, žiadateľ predkladá aj Prílohu č. 12 ŽoNFP – Prehľad prijatej pomoci.

Z vyššie uvedeného, okrem iného, vyplýva, že výška príspevku, ktorú je možné poskytnúť z výzvy č. 77 subjektu žiadateľa, nezodpovedá maximálnej výške NFP pre jeden podnik a jeden investičný projekt, resp. pre veľký investičný projekt, ktorá vyplýva z PPP č. 22 a uplatniteľných pravidiel relevantných schém štátnej pomoci pre výzvu č. 77.